

aarhusvand

Dataanvendelse i en vandforsyning

v. Kurt Brinkmann Kristensen, Århus Vand A/S
og Jesper Hall, Alectia a/s

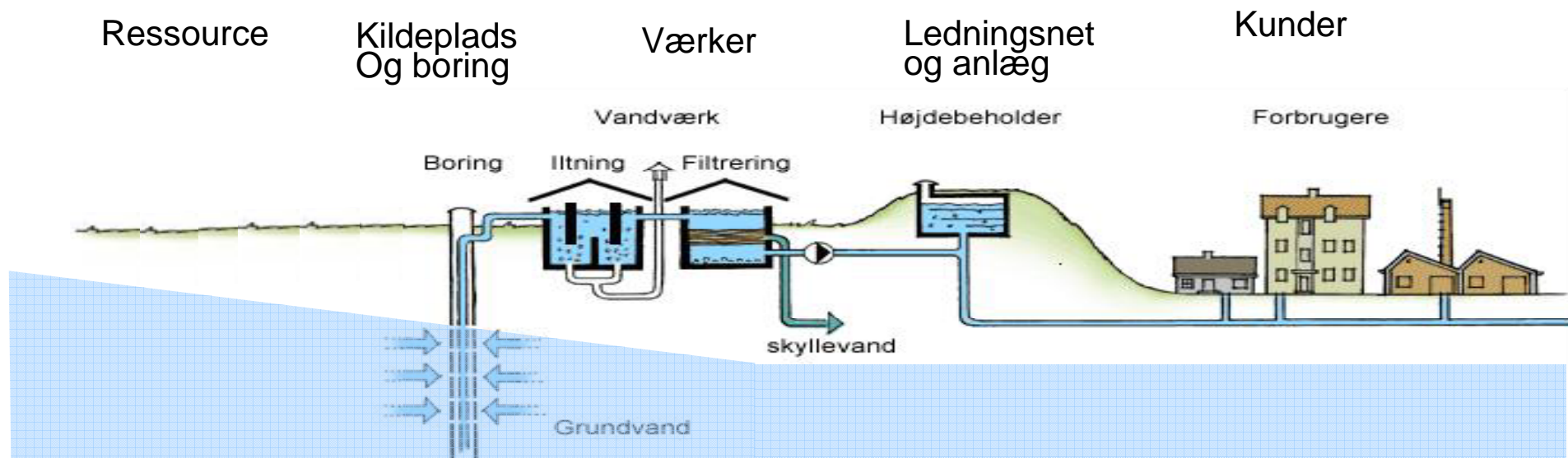
Disposition

- Vandforsyningens tekniske system
- Datagrundlag og registreringssystemer
- Planlægning og drift
  - Data, værktøjer og arbejdsgange
  - Aktiv brug af data/viden – evaluering af indsats og tilstand – Højnelse af vidensniveau og datakvalitet
- Status og perspektiver for data og værktøjer i Århus Vand

Vandforsyningens tekniske system

- Fokus i dag er på distributionssystemet
- Stort set et trykssystem fra vandværk til forbruger
  - Undtaget beholderanlæg

Vandforsyningens tekniske system

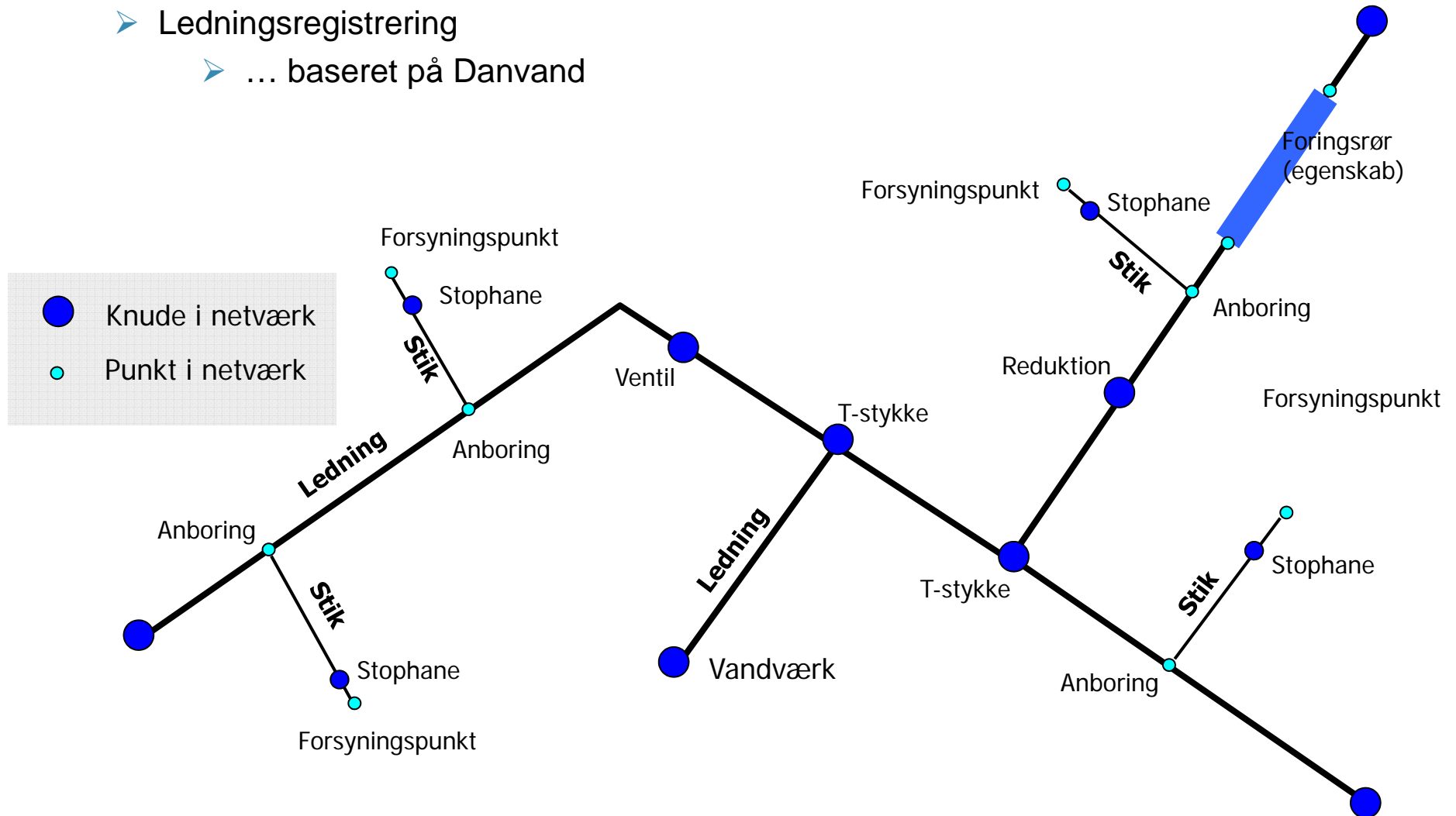
- Forsyningen har i princippet kendskab til
  - Ledningsnettets opbygning
  - Input fra vandværker (tryk, flow og vandkvalitet)
  - Påvirkning af systemet fra trykforøgere/-reduktioner etc.
  - Output – hvor og hvordan forbruges vandet
  - Hvad er de hydrauliske og vandkvalitetsmæssige forhold i ledningsnettet

- Vi kan ikke se ind i ledningsnettet...
- ... men vi kan registrere/måle, analysere og modellere.

Datagrundlag og registreringsystemer

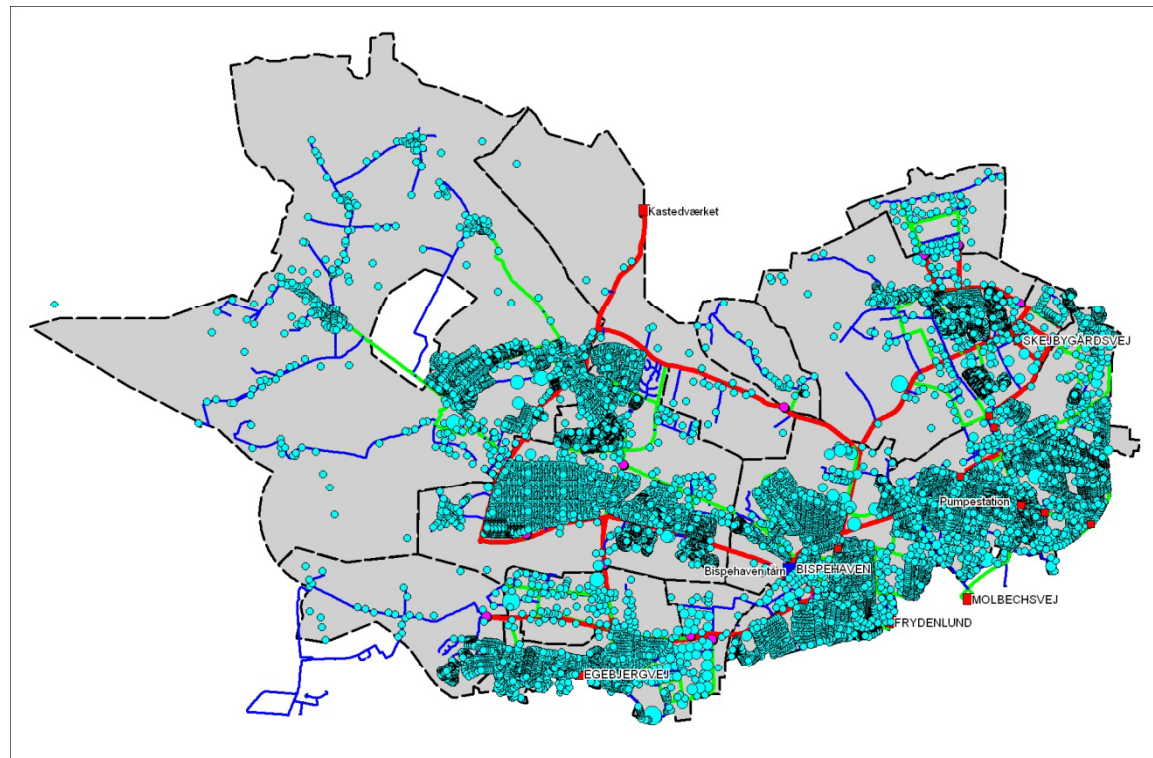
- Ledningsregistrering
  - ... baseret på Danvand

Datagrundlag og registreringssystemer

- Forbrug
  - Alm. forbruger 1 gang om året
  - Storforbrugere fjernaflæst (SRO)

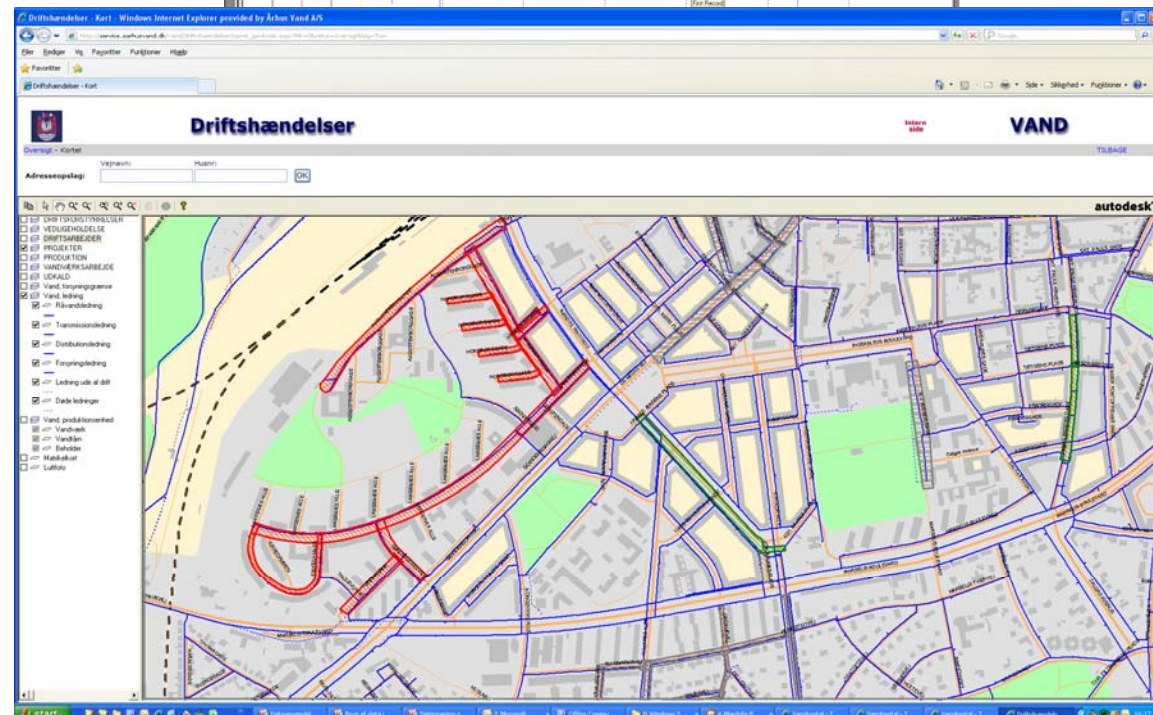
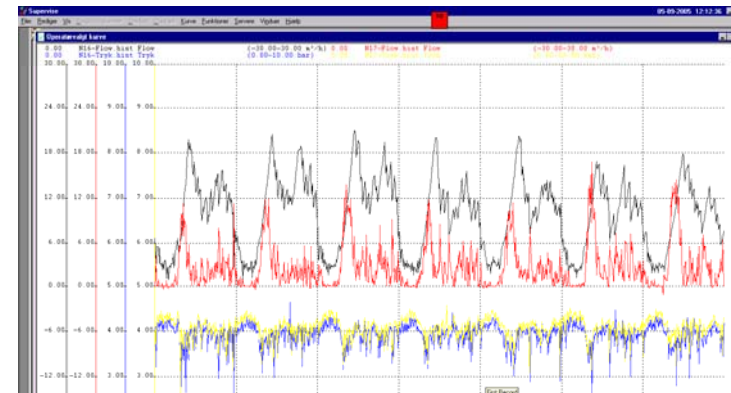

Datagrundlag og registreringssystemer

- Driftsdata (SRO)
  - Værker
  - Trykforøgere
  - Beholdere
  - Sektionsmålerbrønde

- Hændelser
  - Brud
  - Forbrugerklager
  - Ledningsarbejde
  - Vandanalyser

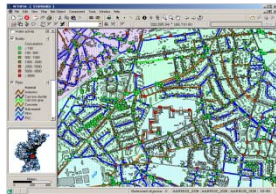

Planlægning og Drift

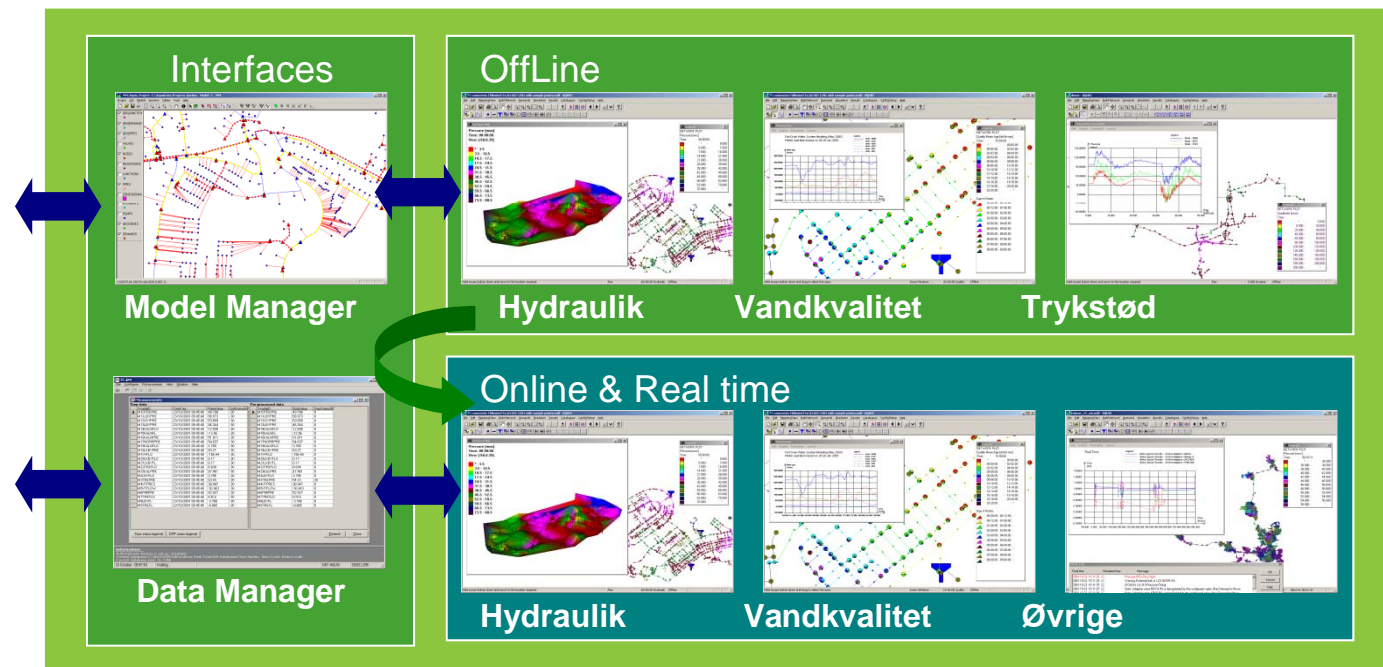
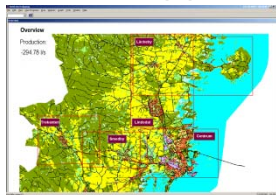
- Modelleringsværktøj: AQUIS modeller

- Modelbygning og -vedligeholdelse
- Bruges offline til planlægning
- Bruges online til drift og beredskabssituationer

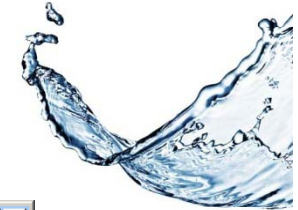
GIS og admin. systemer

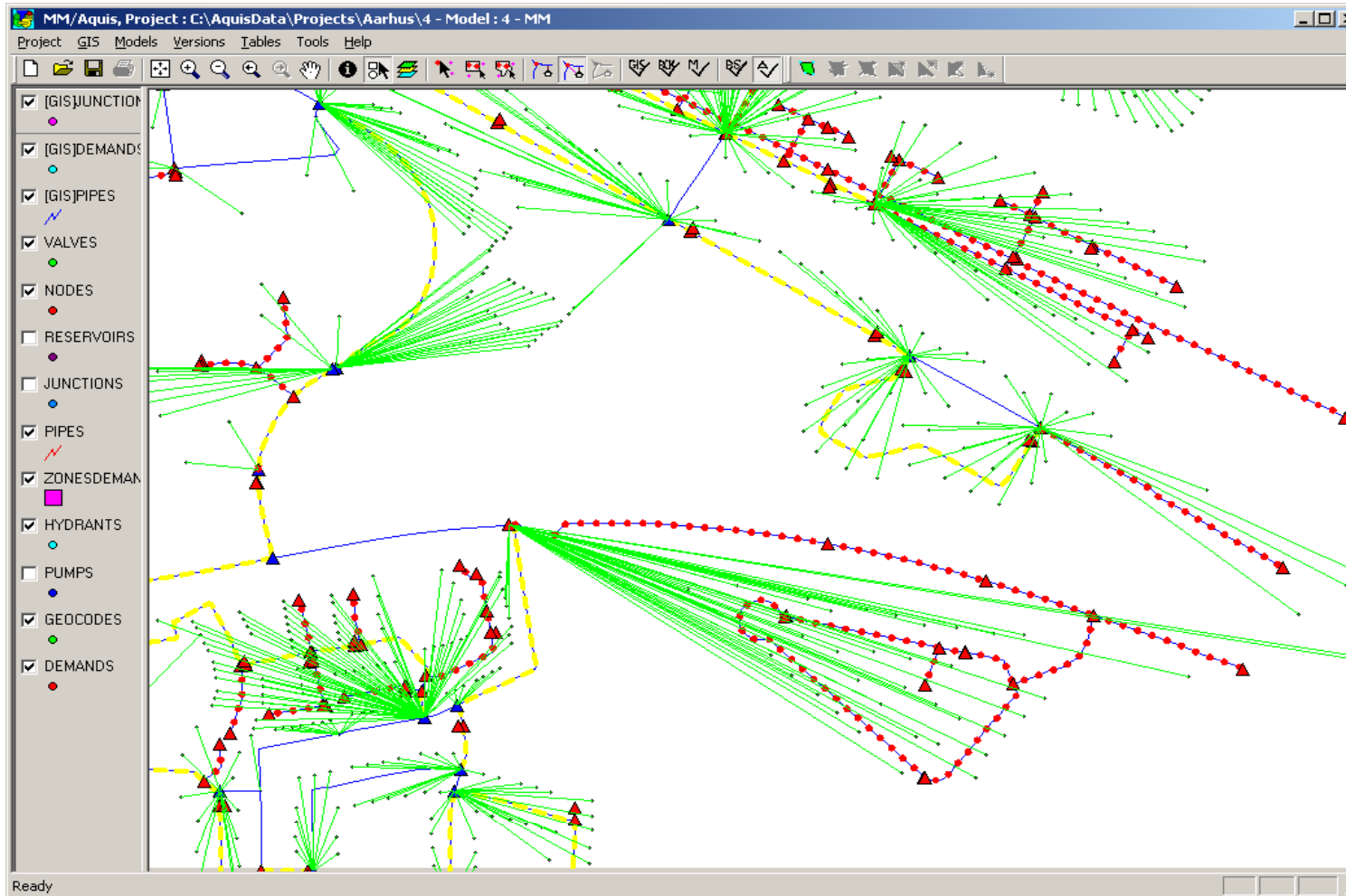
SRO/ Loggers

Modelbygning – Model Manager

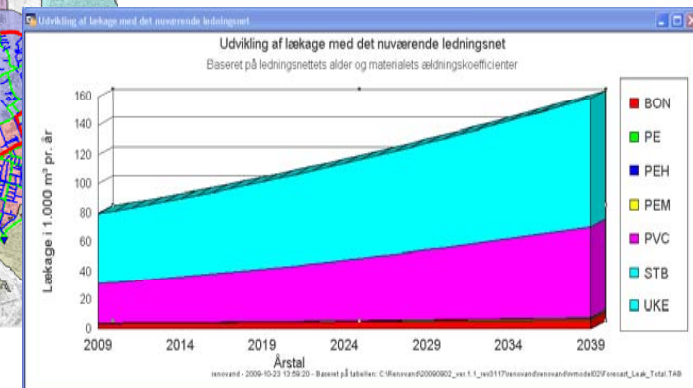
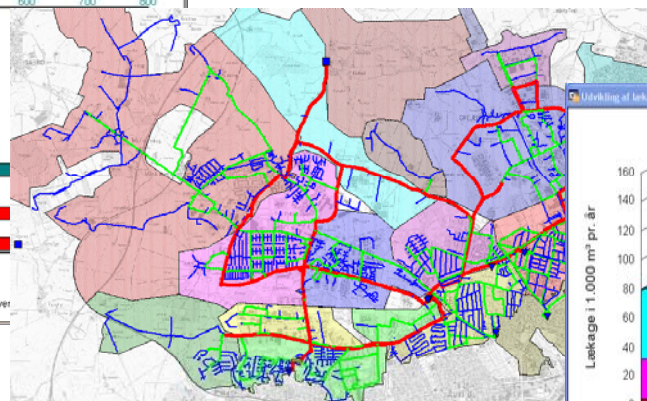
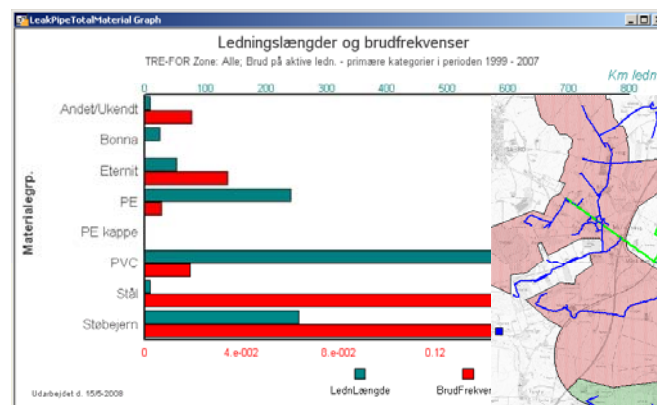
Værktøjer til planlægning

Planlægningselement

- Tilstandsvurdering
- Struktur og dimensionering
- Prioritering af projekter på baggrund af økonomi og teknik

Værktøj

- Netdatabasen
- UR-plan og AQUIS modeller
- RENOVAND

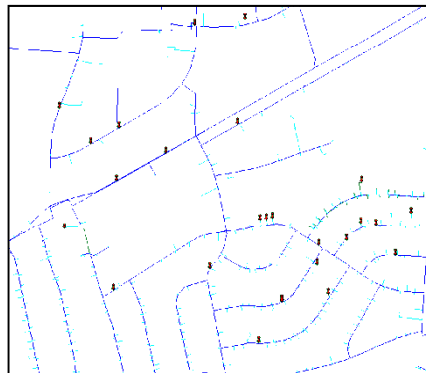

Planlægning

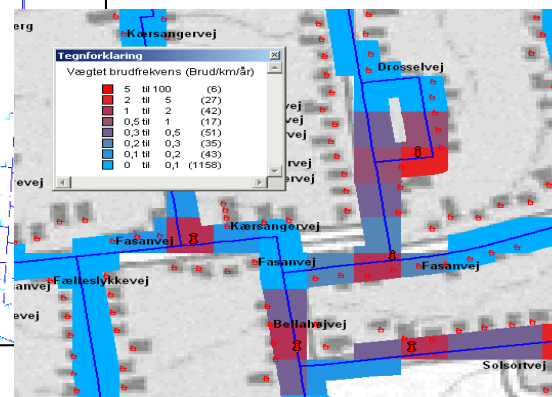
- Tilstandsvurdering i Netdatabasen

- Tilstandsvurdering
  - GIS-visning af brud og -information
  - Geografisk vurdering af hot spot
  - Beregning af geografiske brudfrekvenser
  - Statistisk analyse på materiale, lægningsår etc

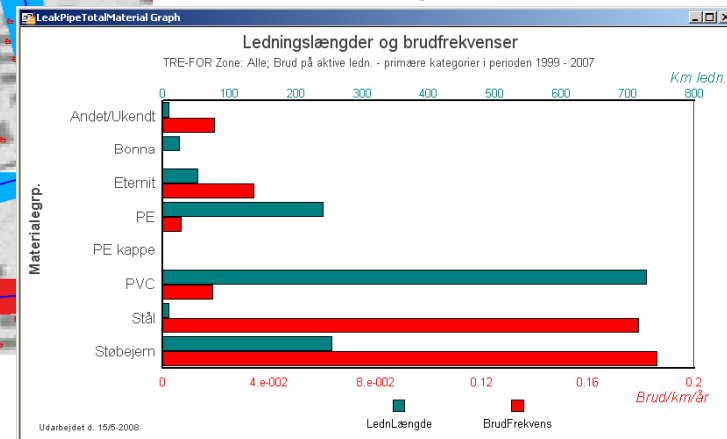
Brudregistrering

Brudfrekvenser

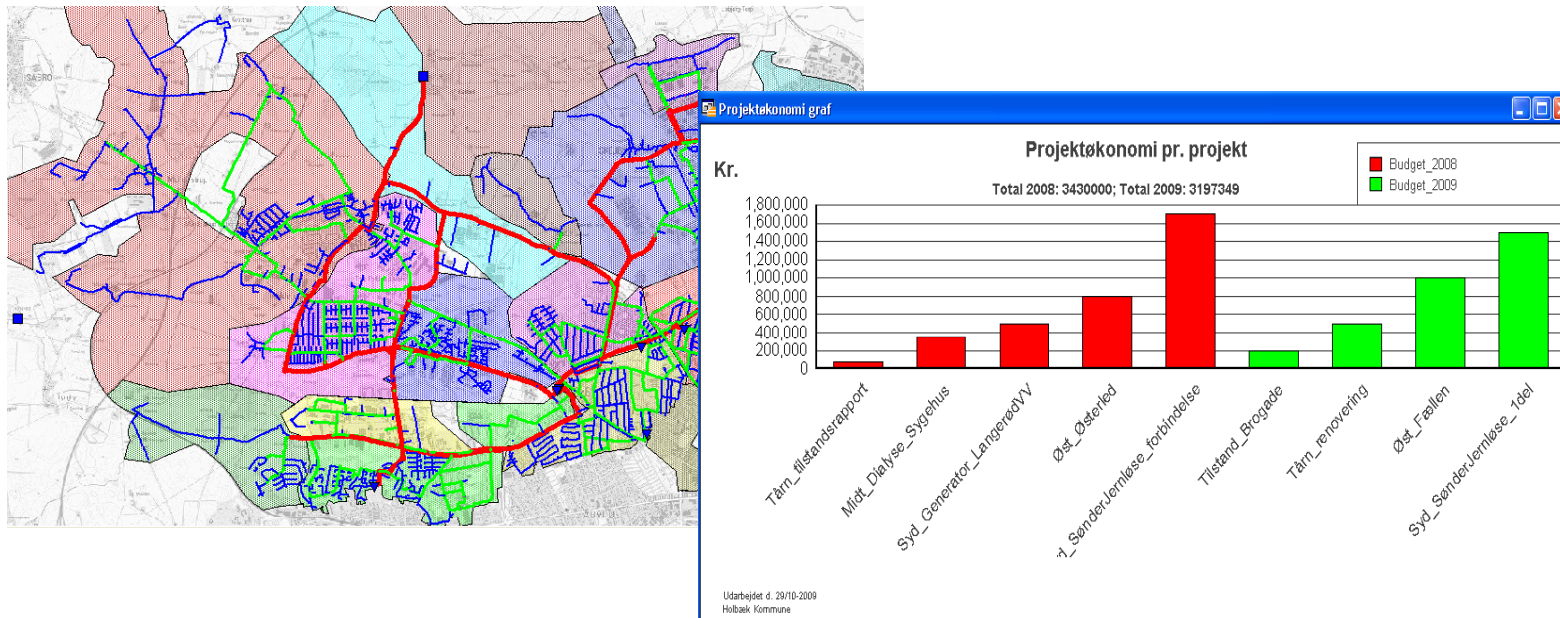
Brudfrekvenser på materiale

Planlægning

- Struktur og dimensionering i UR-plan

- Planlægningsforudsætninger
- Nuværende og fremtidig struktur
- Nuværende og fremtidig dimension
- Strukturelle og tilstandsbaserede projekter inkl. økonomi

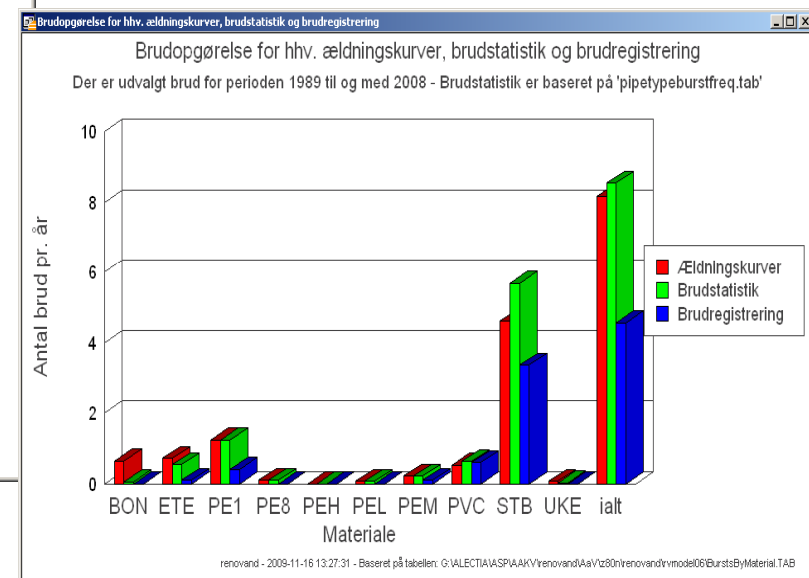
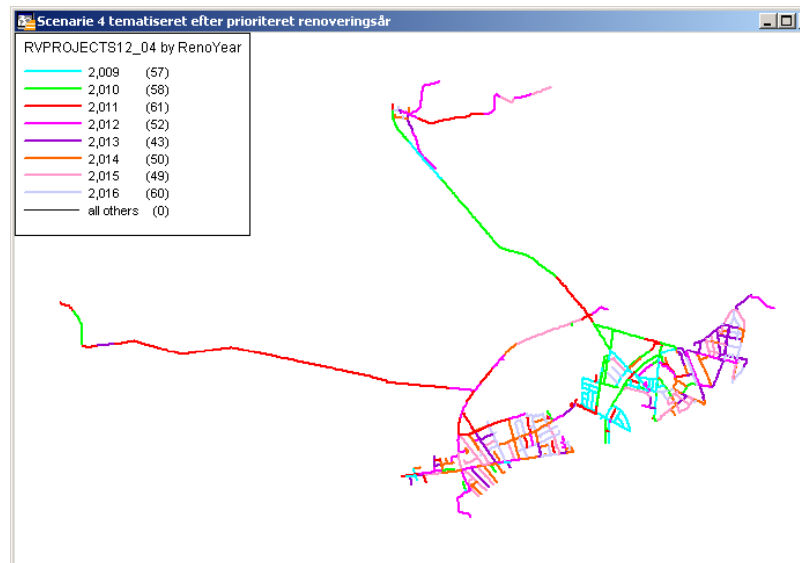

Planlægning

- Prioritering af projekter på baggrund af økonomi og teknik

- Teknisk/økonomisk analyse og prioritering
  - Tekniske og økonomiske data
  - Cost benefit analyser
  - Automatiseret generering af renoveringsplaner
  - Scenarieregninger af udviklingen

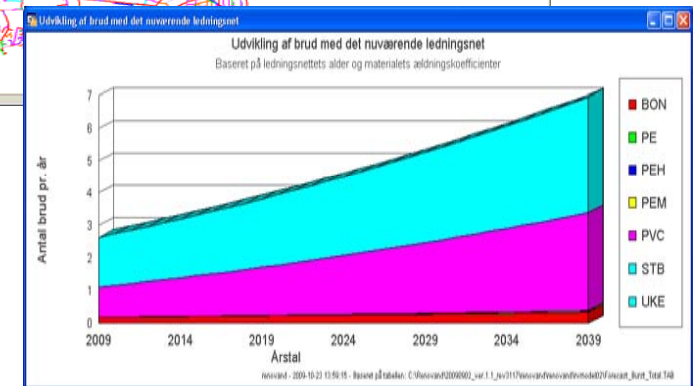
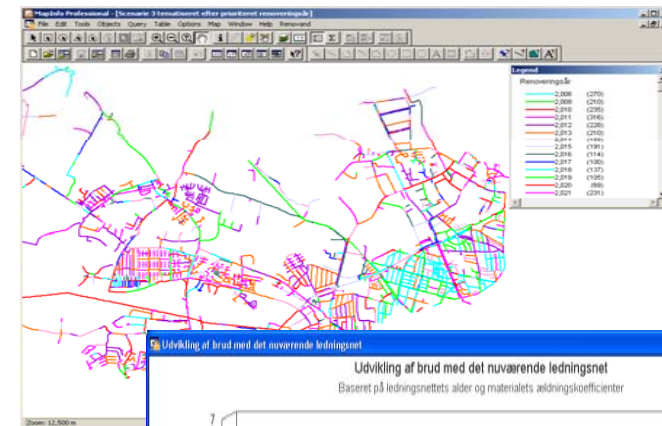
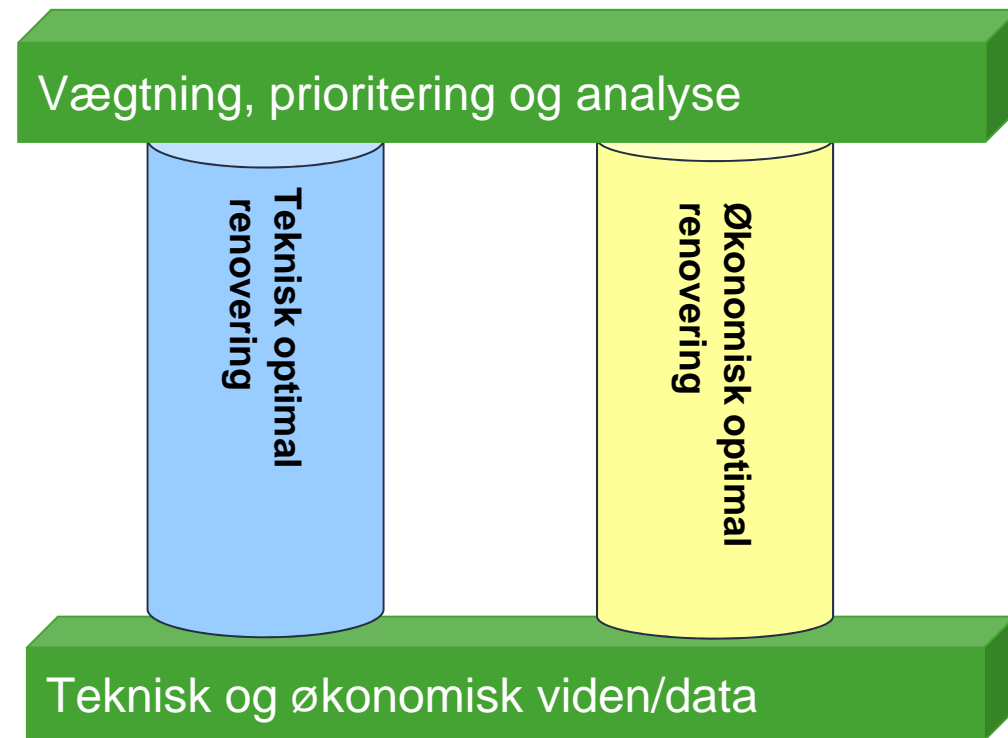

Planlægning

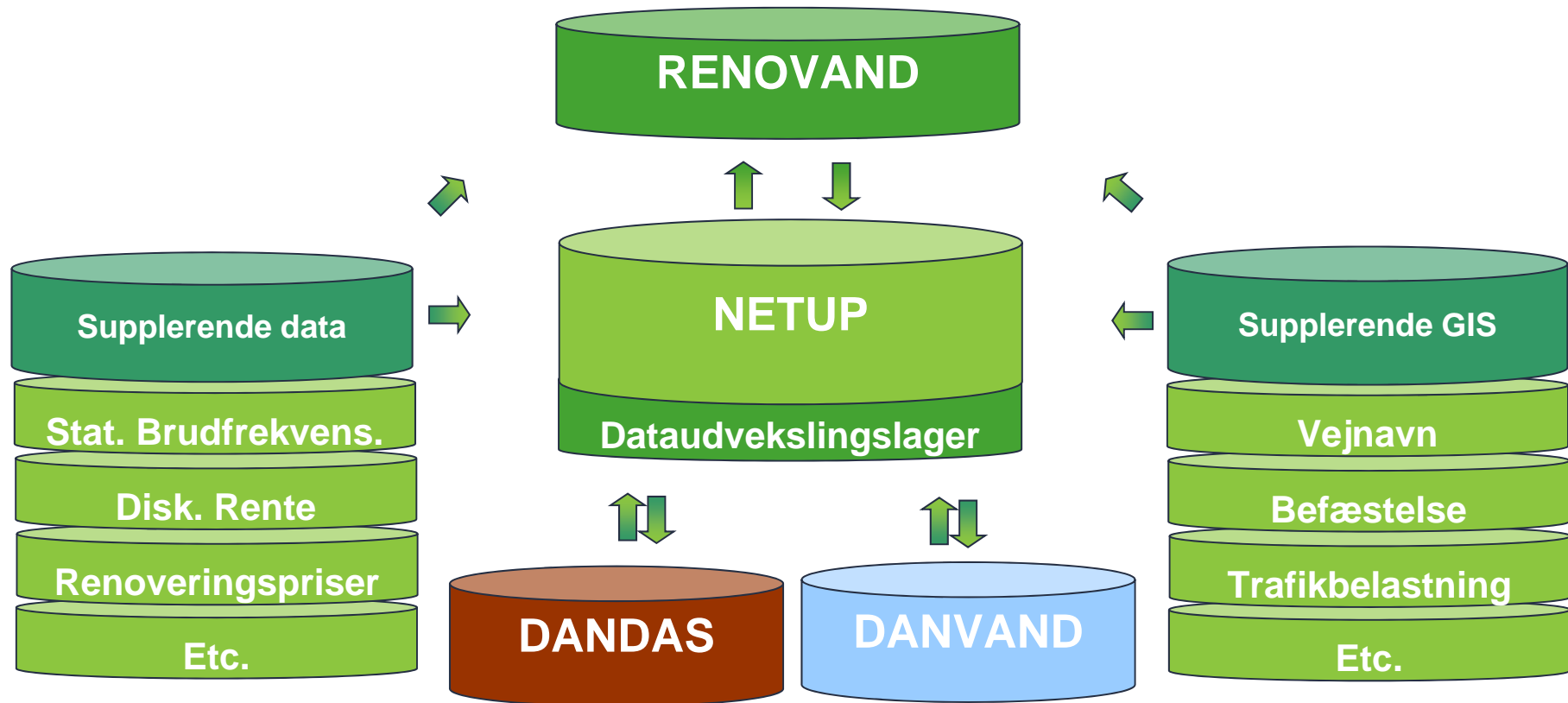
- Prioritering af projekter på baggrund af økonomi og teknik

Planlægning

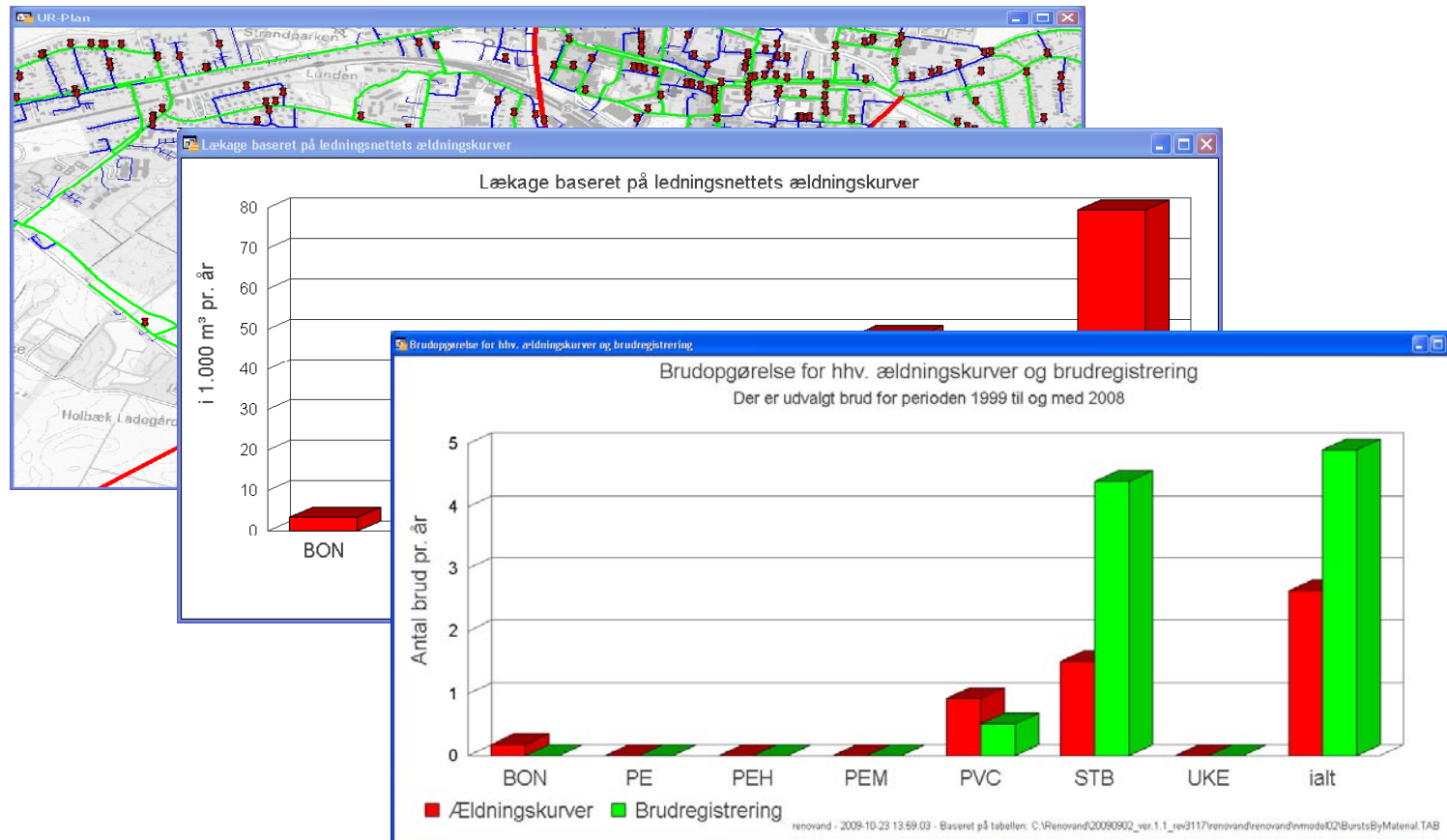
- Prioritering af projekter på baggrund af økonomi og teknik

RENOVAND

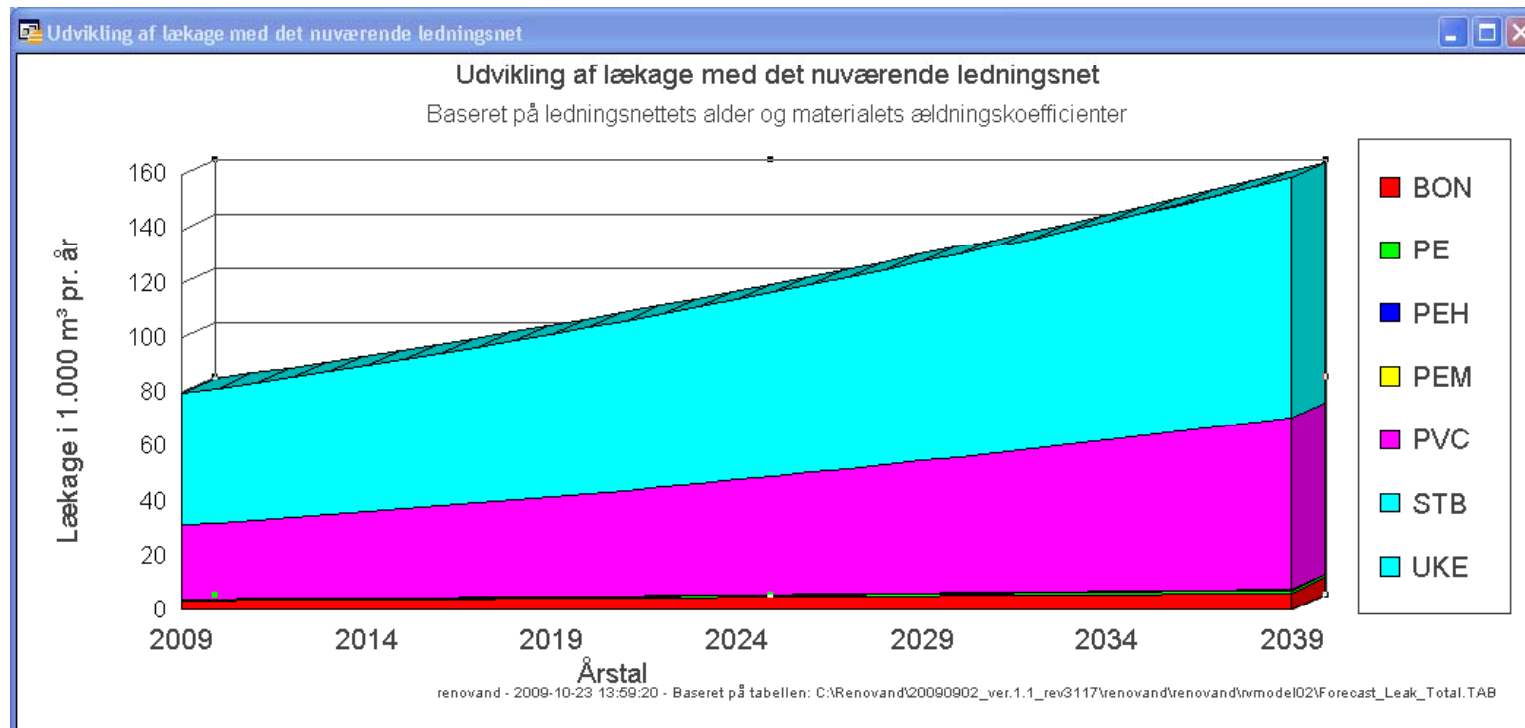
- Kalibrering og prognosticering af nøgleparametre

RENOVAND

- Kalibrering og prognostisering af nøgleparametre

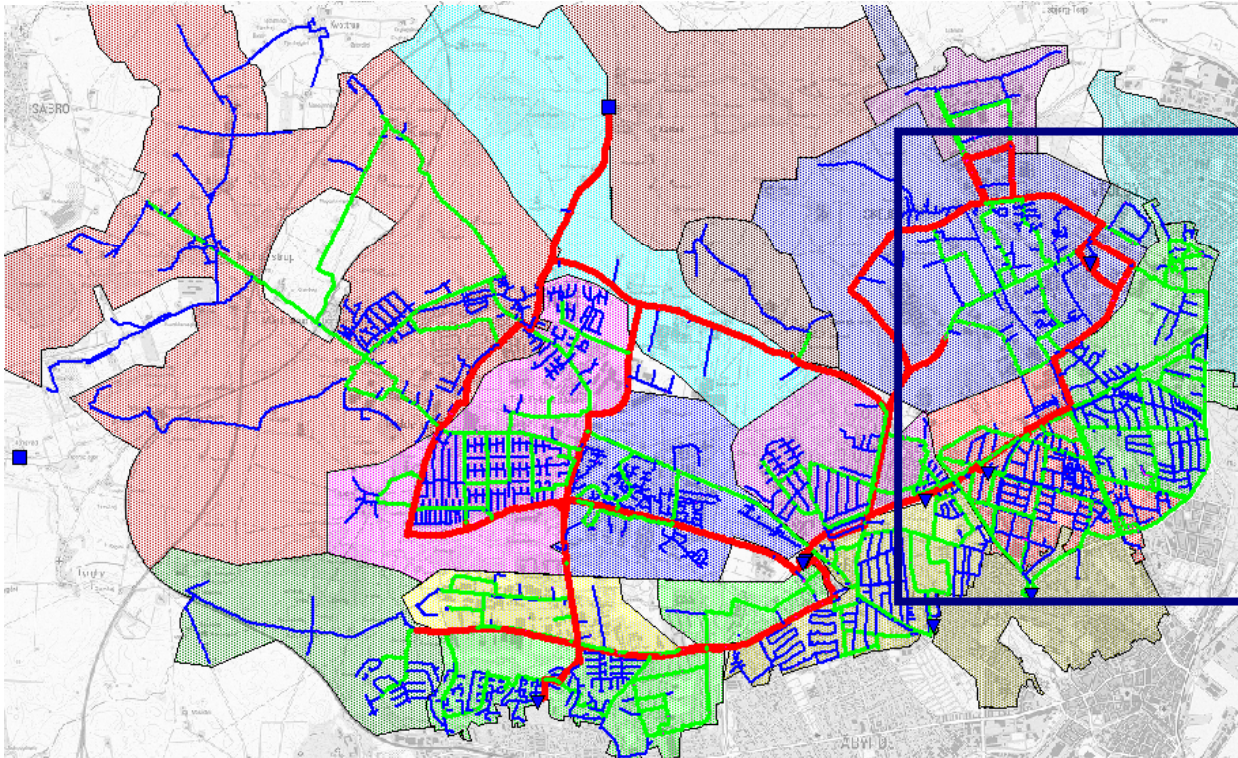

Drift

- Optimering, dokumentation og beredskabssituationer

- Ledningsnettet sektioneres i mindre områder

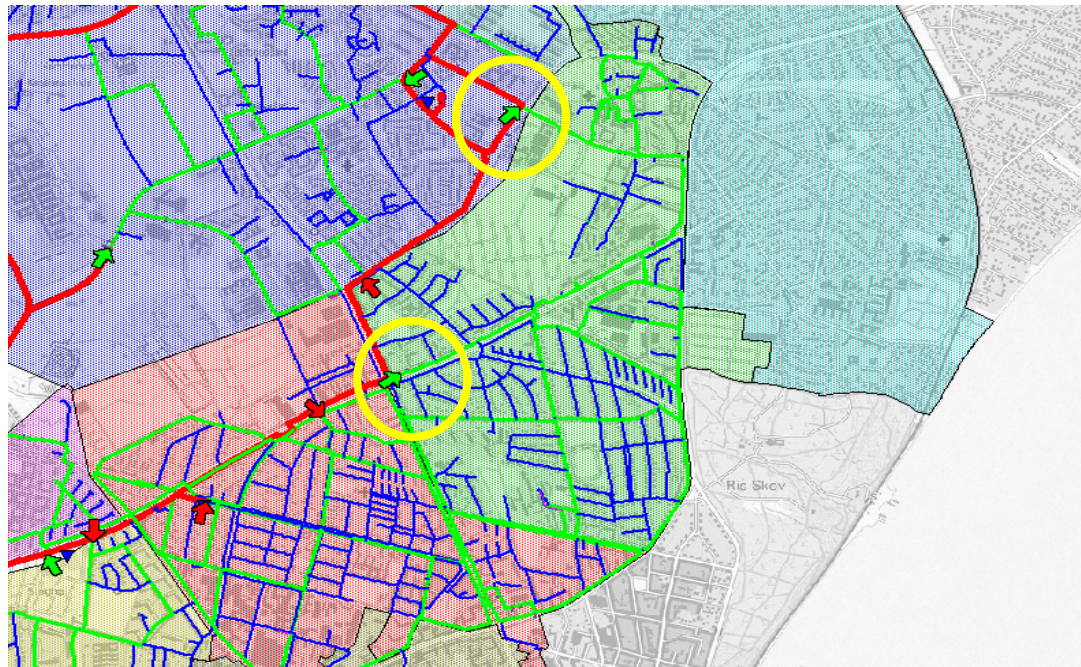

Drift

- Optimering, dokumentation og beredskabssituationer

- ....og målerbrønde installeres
- Detaljerede massebalancer
- og data om tryk, flow og vandkvalitet

Drift

- Optimering, dokumentation og beredskabssituationer

- Inflow til sektioner sammenlignes med målt/forventet forbrug
- Hændelser/oplevelser/målinger sammenlignes med forventede/simulerede forhold – vi kan blive klogere og data forbedres !!!
- Planlagte arbejder simuleres og planlægges til mindst mulig gene for kunderne og samfundet.

Status og perspektiver for data og værktøjer i Århus Vand

- Data og registreringssystemer
  - Nyt system til ledningsregistrering – baseret på DANVAND - Fundament for arbejdet med distributionssystemet !!
- Planlægning
  - Vedligeholdelse af hydrauliske modeller
    - Nyt grundlag fra Lreg
    - Sektioner implementeres
  - Prioritering af ledningsprojekter i RenoVand
  - Ny forsyningsstrategi i Århus Vand
    - Energoptimering
    - Færre vandværker og højdebeholdere
- Drift
  - Beredskabssituationer
    - Optimering af hydrauliske modeller
    - Udnytte GIS til hurtig overblik
  - Online måling af vandkvalitet

aarhusvand

Tak for opmærksomheden !!